

[Forsvarsministeren.]

„Folk og Værn“-Officer kan fremføre Mandskabets Ønsker om Underholdning, om Undervisning, om Radio, om Bladhold o. s. v. for vedkommende Afdeling. Hver Division har endvidere sin „Folk og Værn“-Officer til Støtte for Divisionsgeneralen, og noget tilsvarende gælder for Søværnets Vedkommende. Hele dette betydningsfulde Arbejde forløber, som sagt, uden Gnidning og støttes af Befalingsmænd og Chefer, hvoraf en Række selv deltager aktivt i Arbejdet.

Det ærede Medlem Hr. Victor Gram var enig med det ærede Medlem Hr. Carsten Raft og pegede paa, at det omfattende og fortjenstfulde Arbejde, der fra „Folk og Værn“s Side udføres for Mandskabet, bør udbygges og selve Ledelsen af det styrkes. Jeg er for saa vidt enig heri, men det er selvsagt vanskeligt med den store Mandskabsstyrke, der for Tiden er inde, at afgive flere Befalingsmænd, end Tilfældet er nu; men maaske kan der til Foraaret blive Tale om at gøre det.

Jeg synes ikke den Kritik, at man maaske har været for karrig over for dette Arbejde, bundet i de faktiske Forhold. I Finansaaret 1945—46 er der i alt til dette Arbejde bevilget ca. 1½ Mill. Kr. Naar man samtidig erindrer, at der til Mandskabets Undervisning i Sløjd og Husflid paaregnes anvendt ca. 210 000 Kr., ogsaa i dette Finansaar, vil man se, at det ikke er Smaasummer, der er stillet til Raadighed for Mandskabet i saa Henseende. For det kommende Finansaar, 1946—47, paaregner man alene til „Folk og Værn“-Arbejdet en Bevilling paa ca. 2 Mill. Kr. og desuden 75 000 Kr. til Husflid og Sløjd; der er altsaa ikke Tale om, at Lovgivningsmagten har vist nogen som helst Karrighed i den Henseende.

Det ærede Medlem Hr. Victor Gram pegede paa det ønskelige i Undervisning i Samfundskundskab og almene Fag samt Vedligeholdelse og Udvikling af faglige Interesser, alt sammen i Mandskabets Fritid, og det er noget, jeg ser paa med Sympati. Det ærede Medlem udkastede Tanken om en Udvidelse af „Folk og Værn“s Ledelse med Repræsentanter for de faglige Hovedorganisationer samt Ungdomsorganisationerne. Der har lige fra Starten været et endog meget intimt Samarbejde mellem Ledelsen og Ungdomsorganisationerne, og jeg skal gerne overveje de her fremsatte Forslag, idet jeg dog understreger, at hele dette Arbejde ikke skal politiseres, men hvile paa et fuldt ud neutralt Grundlag. Som

allerede nævnt henhører Arbejdet i Marken under Regimentscheferne, og ved Afdelingerne findes det af Mandskabet valgte Fritidsudvalg, som bistaas af en Officer. Jeg lægger megen Vægt paa, at Mandskabet selv deltager i Ledelsen og selv har Adgang til at fremsætte Forslag og medvirke ved disses Gennemførelse. Tanken om at lade Repræsentanter for lokale Ungdomsorganisationer og det kommunale Ungdomsudvalg deltage i Arbejdet, skal jeg gerne tage op til Overvejelse. Men jeg understreger igen, at jeg lægger megen Vægt paa, at Betydningen af Mandskabets Fritidsudvalg ikke formindskes.

I øvrigt maa man ogsaa erindre, at Forholdene er vidt forskellige for det Mandskab, der ligger i de faste Garnisoner, og for det Mandskab, der placeres enten i Lejre eller paa Grænsevagt. Men som sagt, hele dette Spørgsmaal om Udnyttelsen af de værnepligtiges Fritid paa en Maade, der kan komme dem selv og Samfundet til gode, er et Spørgsmaal, der optager de militære Værn overordentlig stærkt. Ogsaa Spørgsmaalet om at give Mandskabet Underholdning og Fornøjelse i Overensstemmelse med det, som en moderne og sund Ungdom nu engang har Behov for, er et Spørgsmaal, som optager Overvejelserne inden for Foreningen „Folk og Værn“.

Der er i det hele taget en Række Planer under Udførelse i saa Henseende, der dels gaar ud paa at skabe saa intim en Forbindelse som muligt mellem det indkaldte Mandskab og den Befolkning, det er udgaet fra, og dels gaar ud paa en omfattende Undervisning i Fritiden baade i Historie og Samfundslære, Litteratur, Kemi og Fysik, Kursusundervisning med skriftlig Dansk og Regning, endvidere praktiske Fag som Sløjd og Husflid, og endelig for de mere fremmelige og dem, der har vist Interesse, Studiekredsarbejde og Bibliotekskundskab. Alt dette kan naturligvis kombineres, alt efter som de forskellige Lærere finder det rigtigt.

Dertil kommer saa hele den Række af Foranstaltninger, der knytter sig til Afholdelse af Foredrag, Forevisning af Films, Radioudsendelser, Anskaffelse af Aviser og Tidsskrifter til Samlingsstuerne o. s. v., Biblioteksvæsenet ved Oprettelse af Vandrebiblioteker eller Haandbiblioteker. Endvidere hele det Spørgsmaal, som er saa stærkt fremme i moderne Tid, om Adgang til Sport, og Spørgsmaalet om Underholdning, Udflugter o. s. v.

Hele dette Arbejde, hvori ogsaa Forsvarsministerens Foredragsudvalg er Part-